

29.5.2018

92/1.02

kirjaamo@intermin.fi
johanna.puiro@intermin.fi

1. SM:n lausuntopyyntö SM1812147/00.00.01.00.00/SMDno-2017-700/04.05.2018
2. SM011:00/2017

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYKSEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA AMPUMA-ASELAIN, VAPAAEHTOISESTA MAANPUOLUSTUKSESTA ANNETUN LAIN JA ASEVELVOLLISUUSLAIN 97§:N MUUTTAMISESTA

Esityksessä ampuma-aselain luonnokseksi, käynnistetyn valtioneuvoston asetus MPK:n sotilaallisia valmiuksia palvelevasta ampumakoulutuksesta valmistelutyössä ja käynnissä olevassa päivityksessä laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksessa on merkittäviä vaikutuksia Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) koulutukseen ja toimintaan. Koska SM:n lausuntopyynnön määräaika on 1.6.2018 ei samanaikaisesta valmistelusta johtuen MPK:lla ole käytössään kaikkia puolustushallinnon linjauksia MPK:n tulevista tehtävistä ja Puolustusvoimien kyvystä tukea MPK:n toimintaa, pyytää MPK itselleen oikeuden täydentää kirjallista lausuntoaan myöhemmin. Puolustusministeriön lakia vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta pohtivan työryhmän raportti pitäisi olla MPK:n käytössä 30.6.2018 jälkeen.

MPK haluaa lausunnossaan erityisesti kiinnittää huomioita seuraaviin asiakokonaisuuksiin: Puolustusvoimien linjauksiin, harrastuneisuuden osoittamiseen ja ylläpitämiseen, MPK:n resursseihin ja kykyihin vastata reservin ampumakoulutuksen tarpeisiin sekä huoleen siitä, että kykenevätkö MPK:n jäsenjärjestöjen yhdistykset ja jäsenet enää jatkossa tukemaan MPK:n ampumakoulutusta ja reservin ampumakoulutusta ja harrastuneisuutta riittävässä määrin. MPK lausunnossaan kattaa yllä mainitut kokonaisuudet ja lopuksi tuo esille muita havaintoja lakiehdotuksesta.

Puolustushallinnon ja Puolustusvoimien linjaukset tulevat merkittävästi vaikuttamaan MPK:n kykyyn ja mahdollisuuksiin vastata ampuma-aselaissa MPK:n vastuulle annettuihin tehtäviin, velvollisuuksiin ja mahdollisuuksiin. Lakiehdotuksessa on seuraavia kohtia, joita tulee tarkentaa tai Puolustusvoimien tulee omalta osaltaan ilmaista tarpeensa, haluansa ja mahdollisuutensa tukea MPK:ta.

- Lakitekstissä mainitaan termi "MPK:n ammunnanjohtaja", jonka oikeuden Puolustusvoimat hyväksyy. Tällä ilmeisesti tarkoitetaan MPK:n reserviläisampumaohjelmiston mukaisten ammuntojen johtajia, jotka ovat asevelvollisia. MPK:lla on myös muita ammuntoja, joita johtaa myös sellaiset henkilöt, jotka eivät ole asevelvollisia

ja joihin Puolustusvoimat eivät ota kantaa. Tämä asia tulee vähintään lain perusteissa kirjata nykyistä selkeämmin.

- MPK:n ammunnanjohtajan koulutuksesta ja näyttökokeesta tullaan tarkemmin määrittämään valtioneuvoston asetuksella ja todennäköisesti Puolustusvoimien normeilla. Sitoutuuko Puolustusvoimat järjestämään riittävän määrän asetuksen ja normien määrittämiä koulutus-, harjoittelu- ja näyttötilaisuuksia, joilla kyetään kattamaan sekä Puolustusvoimien että MPK:n ammunnanjohtajien tarpeet sekä mahdollistetaan jo olemassa olevien luvan omaavien henkilöiden harrastuneisuuden näyttö ja osaamisen ylläpito.

Lakiehdotuksessa reserviläispoikkeuksen hyväksikäyttö a-lupiin liittyen sekä harrastuneisuuden osoittamiseen ja ylläpitoon on rajattu vain MPK:ssa järjestettäviin tilaisuuksiin. MPK esittää huolensa ja pelkonsa siitä, että MPK:lla ei ole yksin mahdollisuutta järjestää riittävästi harjoittelu-, kilpailu- ja näyttötilaisuuksia tarvitseville. Tämän vuoksi MPK ehdottaa, että MPK:n ammunnanjohtajaoikeuksiin liittyvässä harjoittelussa ja näytöissä sekä reserviläispoikkeuksen nojalla annetun a-luvan harrastuneisuuden osoittamisessa ja sen ylläpidossa huomioitaisiin myös Puolustusvoimien kertausharjoituksissa ja vapaaehtoisissa harjoituksissa annettu ampumakoulutus ja ammunnat, kriisinhallintapalvelukseen liittyvä koulutus ja harjoittelu sekä b-luvan mukaisessa toiminnallisiin ampuma-aseurheiluun liittyvä koulutus, harrastuneisuus, johtaja-, tuomari- ja kouluttajakoulutus sekä niissä myönnetty oikeudet sekä toiminnallisten kilpailujen johtaja-, tuomari- ja toimsijatehtävät.

MPK:n ase- ja ampumakoulutus on paljolti tänä päivänä riippuvainen jäsenjärjestöjen yhdistysten asekalustosta ja asekoulutuksesta. MPK esittää huolensa siitä, että miten MPK:n jäsenjärjestöjen yhdistykset jatkossa voivat tukea MPK:n ja reservin ampumakoulutusta ja harrastuneisuutta. MPK käyttää sotilaallista valmiutta palvelevassa ampumakoulutuksessa jäsenjärjestöjensä yhdistysten ja yhdistysten jäsenten omia aseita. Yhdistysten aseiden käyttö on ollut pääsääntö varsinkin MPK:n järjestämässä aloittelevien ampujien turvallisuudessa aseenkäsittelykoulutuksessa. MPK:lla ei ole tällä hetkellä varmuutta siitä, että riittääkö MPK:n omat resurssit suunnitellun ampumakoulutuksen toteutukseen. MPK pitää epätodennäköisenä, että se pystyisi pelkästään MPK:n järjestäminä tilaisuuksina yksinään ilman yhdistysten tukea järjestämään halukkaille riittävästi tilaisuuksia ampumataidon kehittämiseen, ylläpitoon ja harrastuneisuuden osoittamiseen.

Muina havaintoina lakiehdotukseen liittyen MPK haluaa tuoda esiin seuraavia havaintoja:

- MPK:n näkemyksen mukaan, kun reserviläispoikkeamaan liittyvissä luvista on ensisijaisesti kyse Puolustusvoimien tarpeista, valtioneuvoston asetuksen sijasta tulisi koulutuksen yksityiskohtaisesta sisällöstä ja toteutuksesta olla mahdollista säätää Puolustusvoimien normitasolla. Tällöin Puolustusvoimien tarpeiden muuttuessa tai muuttuneiden toimintatapojen vuoksi kyettäisiin nopeammin reagoimaan muutoksiin.

- MPK:n näkemyksen mukaan nykyinen lakiehdotus rajaa a-luvallisten aseiden saamisen vain pienehkölle sa-sijoitetulle ja sijoitettavaksi suunnitellulle reserviläisjoukolle. MPK:n näkemyksen mukaan lupa tulisi olla mahdollinen, jos reserviläinen suorittaa hyväksytysti vaaditun koulutuksen ja jos hän on poliisien ja Puolustusvoimien rekisterien mukaan taustaltaan sekä terveydentilansa osalta sijoituskelpoinen reserviläinen.
- Lakiehdotuksessa todetaan, että MPK:n ammunnoissa noudatetaan aina Puolustusvoimien varomääräyksiä. Lakia tai sen perusteluja tulee tarkentaa siten, että niitä noudatetaan sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen osalta. Muiden ammuntojen osalta MPK:n ammunnoissa noudatetaan kyseisen siviiliampumaradan johtosääntöjä ja kyseisen ampumaurheilun lajiliiton vast. sääntöjä tai metsästyslakia.

Kokonaisuudessaan MPK panee tyytyväisyydellä merkille lakiehdotuksessa MPK:lle suunnitellun merkittävän roolin reservin ampumataidon ylläpitämisessä ja kehittämisessä, mutta tuo samalla esille huolensa siitä että MPK:n todelliset resurssit täyttää asetetut vaatimukset tulee varmistaa riittävillä taloudellisilla resursseilla, Puolustusvoimien riittävällä tuella sekä taata MPK:n jäsenjärjestöjen yhdistysten mahdollisuudet tukea MPK:n antamaa ampumakoulutusta: Erityisesti yhdistysten johdolla tapahtuvaa reservin omaehtoista ampumaharrastusta ei tule rajata liikaa.

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS

Pertti Laatikainen
Toiminnanjohtaja

Juha Niemi
Koulutuspäällikkö

Lähetetty doc-muodossa, allekirjoitettu versio säilytetään MPK:n arkistossa